

Barraca de vinya del Pla del Jaumà

Castellnou de Bages

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Pla del Jaumà
Emplaçament A 167m al SE del Jaumà

Coordenades:

Latitud: 41.83231
Longitud: 1.83323
UTM Est (X): 403117
UTM Nord (Y): 4631816

Classificació

Número de fitxa 08062 - 84
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Modern Contemporani Popular
Segle XVIII-XX
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: La paret de la zona dreta, si mirem a la porta, es comença a ensorrar
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 005A09001
Fitxes associades:
[El Jaumà](#)
Autoria de la fitxa Laura Llorens Travé i Jordi Tornés Bes
Data de registre de la fitxa: dt., 23/01/2007 - 01:00

Descripció

Barraca construïda amb la tècnica de la pedra seca, de planta única circular. Aquesta es troba al bosc del pla, prop del camí. Les lloses dels murs es troben enfalcades per pedres petites, que serveixen de suport. Com és propi al Bages, la majoria de les pedres es troben sense treballar. La coberta és de volta cònica feta a partir de filades de lloses planes i pedres petites que es van tancant cap a l'interior. Tal com explica Soler Bonet, "les pedres es col·loquen formant pendent cap a l'exterior per expulsar l'aigua" SOLER i BONET (1994:31). A més a més, s'observa un lleuger voladís a la part posterior que permet millorar el desaiguat. La volta de pedres està coberta per terra i pedres petites que en garanteixen la impermeabilitat. L'entrada a la barraca presenta una obertura rectangular, amb una llinda de pedra gruixuda que connecta amb la volta.

Història

El conreu de la vinya al Bages té uns orígens molt antics. Es creu que la hipotètica ciutat romana de Bakasis seria una peça clau a l'hora de donar una cronologia a aquest conreu al Bages. L'etimologia de Bakasis es troba relacionada amb Bacus, déu grec del vi i de l'embriaguesa, i d'aquí sorgeixen els noms Bagas, Baias, Bages o Baies, entre d'altres, documentats al segle X. La tradició del conreu de la vinya en aquesta comarca es mantindrà al llarg de l'Edat Mitjana seguint uns nivells de producció irregulars fins que, a l'entrada del segle XVIII, passa a ser un dels productes més importants per al desenvolupament de la zona. Al segle XIX passà a ser una de les comarques que produïa més vi de Catalunya. Però a finals d'aquest segle la fil·loxera, plaga provenint de França que afectava la vinya, es produí un gran retrocés del conreu i amb aquest una forta crisi social i econòmica. Tot i la implantació de ceps americans, que no patien els efectes de la fil·loxera, el conreu de la vinya no tornaria a assolir els mateixos índexs de producció al Bages, com és el cas de Castellnou de Bages. La majoria de les barraques de vinya i feixes que conserva el municipi daten d'aquest període anterior a la crisi de la fil·loxera. La seva construcció es relaciona estretament amb la vinya, ja que en llaurar el camp, la pedra seca que es treia s'utilitzava per fer les feixes o les barraques, que servien per aixoplugar el pagès, per guardar les eines, o bé, en alguns casos, residir-hi.

Bibliografia

AA.VV. (2000). Les cabanes i els marges. 1r curset d'estiu sobre arquitectura popular. Associació Amics de l'Arquitectura Popular. Cervera.

PLANS MAESTRA, Jaume (1994). Construccions de pedra seca a la comarca del Bages. Secció d'Estudis del Centre Excursionista de la Comarca del Bages. Manresa.

SOLER BONET, Josep (1994). Les barraques de vinya. Les construccions de pedra seca... Centre d'Estudis del Bages. Manresa.

